

Nimipäivät ja nimitrendit

Leila Mattfolk

Kieliseminaari 2022

Almanakka

Saksa, 1448

- Ensimmäinen tunnettu almanakka, Gutenberg
- Yksilehtinen
- Kuukausien nimet
- Terveysopas:
 - Suoneniskemisen hyvät ajankohdat
- Astrologia tärkeä
- 1500-luvulla sääennustuksia
- 1580-luvulla => Ruotsi
- 1608 suomalainen almanakka
 - Sigfridus Aronus Forsius

Lähde: [Aikakirja](#) (Heikki Oja, 2013)

Almanakka

Saksa, 1448

Pyhimyskalenteri

- Noin vuonna 1500:
nimipäivät
- Pyhimysten
muistopäivät

Lähde: [Aikakirja](#) (Heikki Oja, 2013)

Almanakka

Saksa, 1448

Pyhimyskalenteri

Ruotsin valtion kalenteri

Pyhimyksiä: Lucia 13/12,
Johannes 24/6

1600-luvulla: Adam, Ester

1747 Kungliga
vetenskapskademiens sai
yksinoikeuden
almanakkojen
julkaisemiseen

Almanakka

Saksa, 1448

Pyhimyskalenteri

Ruotsin valtion kalenteri

1809

Turun Akatemia

=> Helsingin yliopisto

Almanakka

Saksa, 1448

Pyhimyskalenteri

Ruotsin valtion kalenteri

1809

Yksinoikeudet

Suomi

Helsingin yliopisto

- Kalenteri => 1995
- Nimipäiväluettelot =>

Ruotsi

Kungl. Vetenskapsakademien

=> 1972

Ruotsin nimipäiväluettelo

Ennen 1900

- raamatullisia nimiä:
Gabriel, Aron
- kuninkaallisten nimet
Gustav, Lovisa
- Muutamia muodissa olleita eurooppalaisia nimiä

Lähde: [När almanackan fick nya namn](#) (Katharina Leibring, 2021)

1901: suuri uudistus

- 1) Benedictus > Bengt
Laurentius > Lars
Amandus > Amanda
- 2) Hilarius > Hilding
Olympias > Olivia
- 3) Narcissus > Viola
Leontius > Björn
Cyprianus > Enar

Maria avlelse > Virginia

Marie födelse > Alma ("Alma mater")

Marie himmelsfärd > Stella ('tähti')

Myös: Alfred, Gerda, Hjalmar, Rut, Torsten, Ingegerd

Ruotsin nimipäiväluettelo

1986: Trenamnslängd

- Kunkin päivän kohdalla kolme nimeä

1993: Tvåamnslängd

- Kaksi nimeä päivää kohti

1994: Ruotsin akademia: Akatemian almanakka

- Yksi nimi päivää kohti

=> Nimiluettelotoimikunta: uusi nimipäiväkalenteri vuonna 2001

- Kaksi nimeä päivää kohti
- Vaalii kirkonperinteet ja kansanperinteet
- Jatkuvasti muutoksia
- Laajennettu nimilista

Lähde: [Namnlängderna under 1900-talet](#) (Katharina Leibring, 2022)

Uusia nimiä Ruotsin nimiluettelossa

2011: Kevin, Sam, Fatima, William

2015: Emmy, Jasmin

2018: Ronja, Saga

2022: Tim, Regina, Olle, Noa, Maja, Henry, Cornelia

Suomen nimipäiväluettelo

1809 Ruotsin nimiluettelo

1800-luvulla:

- venäläisiä hallitsijanimiä
 - Alexander, Dagmar, Olga
- kansainvälisiä muotinimiä ja muita suosittuja nimiä
 - Aurora, Evert, August

1890-luvulla

- Suomalaistettuja vierasperäisiä nimiä
 - Antero, Inkeri
- Ensimmäinen suomalainen nimi
 - Aino

Suomen nimipäiväluettelo

1908

- 142 uutta nimeä lisättiin
 - Pohjoismaiset Astrid, Björn, Hulda
 - Pyhimysnimet poistettiin tai modernisoitiin
 - Urbanus > Urban
 - Suomalaisia nimiä lisättiin
 - Armas, Pellervo, Laina, Suoma

Suomen nimipäiväluettelot, 1929

Suomenkielinen nimiluettelo

-Yli 200 nimiä lisättiin

Kaukomieli, Valio,
Lauha, Päivikki

- Ruotsalaisia nimiä
poistettiin

Ruotsinkielinen nimiluettelo

152 nimiä lisättiin

Anita, Folke, Leif

101 nimiä poistettiin

Melkein 30 nimeä vaihtoi paikkaa

Vain kuusi suomalaista nimeä jäi:

Aina, Helmi, Onni, Saima, Toini ja
Väinö

Suomen nimipäiväluettelot

- Uudistettu kymmenkunta kertaa
 - 1950:
 - 95 nimeä ruotsinkieliseen luetteloon
 - Annika, Elis, Margit
 - yli 100 nimeä suomenkieliseen luetteloon
 - Ilpo, Veijo, Erja, Minna
- Nykyään viiden vuoden välein
 - Perustuvat yleisyyslaskelmiin

Suomenruotsalaiseen nimipäiväkalenteriin lisättiin 25 naisten ja 13 miesten nimeä :

Amelia, Annina, Ava, Carla, Caroline, Celina, Charlotte, Christine, Claudia, Emmy, Juni, Leona, Lia, Lily, Lova, Meja, Naomi, Nicolina, Noomi, Nova, Ramona, Silja, Stephanie, Tanja, Thelma

Charlie, Colin, Jack, Jasper, Leon, Levi, Malte, Melker, Milo, Mio, Morgan, Neo, Ron

Suomalaiseen nimiluetteloon 20 naisten ja 15 miesten nimeä:

Adele, Aida, Bertta, Cecilia, Daniela, Elle, Erin, Fiona, Iita, Inna, Jasmiina, Lila, Luna, Malla, Meea, Minka, Minni, Neela, Selina, Unna

Andreas, Edvin, Elia, Eliel, Felix, Niila, Nikolas, Oskar, Oula, Petja, Petrus, Rene, Teo, Venni, Viktor

Ruotsinkielisten nimiluetteloiden erot

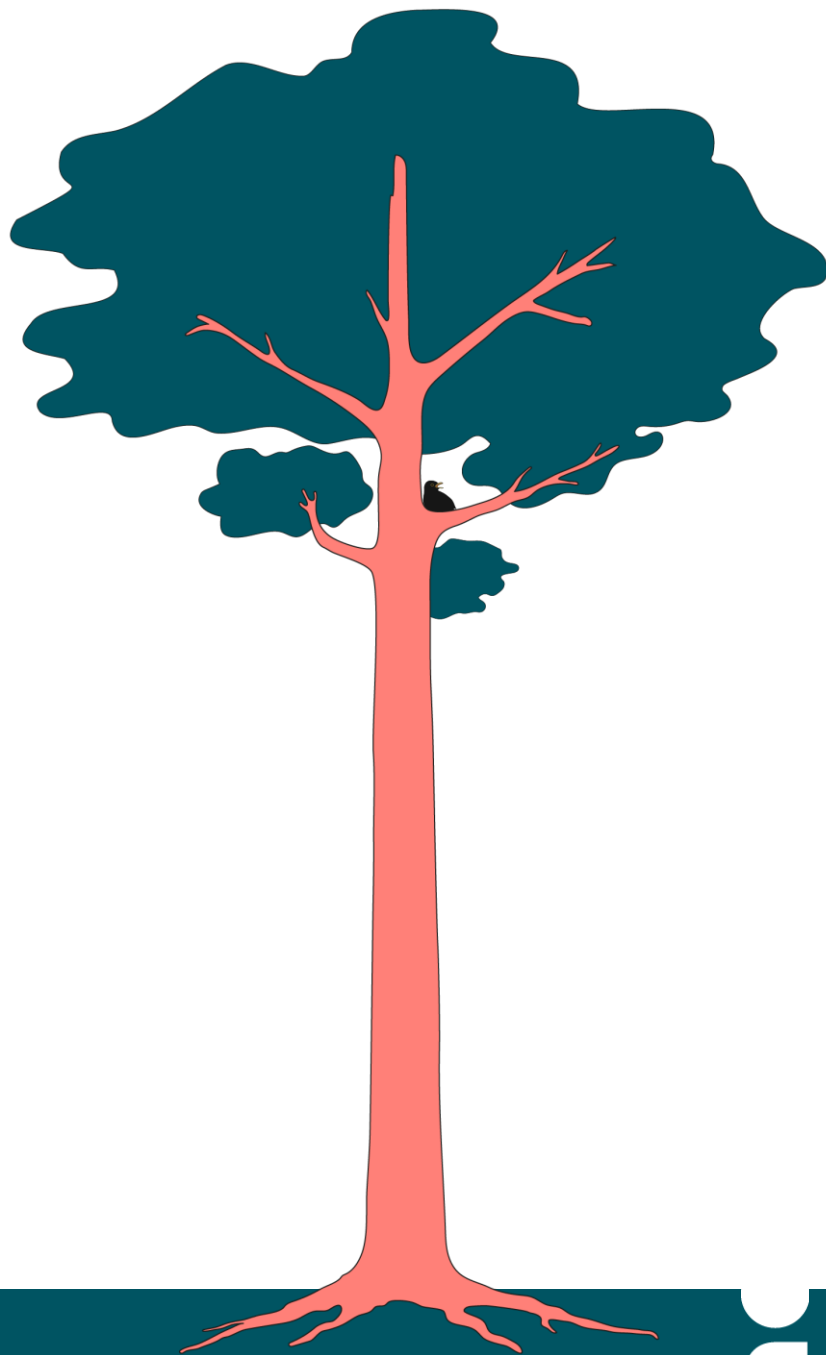
Ruotsinruotsalainen

- Korkeintaan 2 nimeä/päivä
- Laajennettu nimilista
- 64 naisten ja 63 miestin nimeä , jotka puuttuvat suom.ruots. kalenterista

Suomenruotsalainen

- Teoriassa ei rajoituksia
- Yleisyysperiaate
- 133 naisten ja 85 miesten nimeä, jotka puuttuvat ruotsinruots. kalenterista
- Erilaisia kirjoitusasuja, kutsumamuotoja
- Enemmän muotiniimiä

Nimitrendit

Uusvanhoja nimiä

- 80-100 vuoden sykleissä

Suomalaiset

- Aada, Aino, Amanda, Emilia, Emma, Helmi, Lilja, Sofia, Venla
- Eino, Hugo, Niilo, Onni, Vilho, Väinö

Ruotsinruotsalaiset:

- Alice, Vera, Alma, Selma, Elsa, Astrid
- Hugo, Frans, Elias

Suomenruotsalaiset:

- Emma, Ellen, Ida, Amanda, Emilia, Elin, Julia, Sofia
- Emil, Anton, Elias, Alexander, Axel, Oskar, Hugo

Kansainvälisiä nimiä

Suomessa

- Isla, Mila, Erin, Melina, Mette, Neela, Vanessa
- Luca, Mico, Miro, Oliver, Robin

Ruotsinruotsi

- Lilly, Ellie, Olivia, Leah, Alicia, Molly
- Noah, William, Elton, Melvin, Elliott, Matteo

Suomenruotsi

- Fanny, Minea, Olivia, Felicia, Livia, Molly
- William, Liam, Robin, Kevin, Oliver

Yksilölliset nimet

- Kasvava ryhmä
- Harvinaiset yhdysnimet
- Mallin mukaan muodostetut nimet
- Suomessa: suomenkieliset uudisnimet
- Harvinaiset ulkomaiset nimet
- Kirjoitustavaltaan poikkeavat

2021 - tytöt

Ruotsinruotsi	Suomenruotsi	Suomensuomi
Alice	Saga	Olivia
Maja	Stella	Lilja
Vera	Ellen	Eevi
Alma	Edith	Sofia
Selma	Olivia	Venla
Elsa	Astrid	Aino
Lilly	Ebba	Isla
Ella	Elsa	Aada
Astrid	Selma	Emma
Wilma	Tove	Aava

2021 - pojat

Ruotsinruotsi	Suomenruotsi	Suomensuomi
Noah	Liam	Leo
William	Oliver	Eino
Liam	Benjamin	Oliver
Hugo	William	Elias
Lucas	Alvar	Väinö
Adam	Hugo	Onni
Oliver	Theo	Eeli
Matteo	Emil	Noel
Frans	Frans	Toivo
Elias	Leon	Joel

Kiitos!

Lähteet:

[Akademialmanackan](#) (Svenska Akademien)

Leibring, Katharina, 2021: [När almanackan fick nya namn](#) (Isof, Namnbloggen)

Leibring, Katharina, 2022: [Namnlängderna under 1900-talet](#) (Isof, Namnbloggen)

[Lär dig mer om personnamn i Sverige](#) (Isof, Kunskapsbanker)

Mattfolk, Leila, 2018: Nimipäivät ja nimipäivä uudistukset, Kieliviesti 4/2018

[Namnstatistik](#) (SCB)

Oja, Heikki, 2011: Suomen kansan pyhimyskalenteri

Oja, Heikki, 2013: [Aikakirja](#)

Saarelma-Paukkala, Minna, 2017: Etunimikirja. Suomalaiset nimitrendit 2000-luvulla

Saarelma-Paukkala, Minna, 2017: [Sofia ja Onni, Svetlana ja Ahmed – satavuotiaan Suomen nimitrendit](#), Kielikello 2/2017

[Suosituimmat etunimet](#) (Digi- ja väestötietovirasto)

[Yliopiston almanakkatoimisto](#)

